

Z iniciativy Společnosti přátel Rudolfova
udílí Hornické konzilium
počínaje 8. Setkáním hornických měst a obcí každoročně
cenu Český permon v několika kategoriích:

1. Český permon 2004

Kategorie

1. Hornický folklór:

kdo a případně jaká činnost

Cech příbramských horníků a hutníků

2. Záchrana technických památek:

Skupina dobrovolných techniků Chrustenice

za záchranu železorudného dolu Chrustenice s jeho rekonstrukcí na muzeum

3. Počin roku:

RNDr. Václav Cílek, CSc., geolog, spisovatel, redaktor
za scénář k TV pořadu Podzemní Čechy

4. Celoživotní dílo:

Ing. Stanislav Vopasek, ředitel Nadace Landek

2. Český permon 2005

Kategorie

1. Hornický folklór:

kdo a případně jaká činnost

Hornický spolek Prokop při VŠB-TU Ostrava

2. Záchrana technických památek:

Hornické muzeum Příbram-Březové Hory,
záchrana technické památky Vodní kolo Drkolnov

3. Počin roku:

Hornicko-historický spolek, Planá u Mariánských Lázní,
za provozování hornického muzea v Plané, zajišťování hornických
slavností a tradic v regionu

4. Celoživotní dílo:

Ing. Koloman Iványi, Cech PHH

5. Mimořádná cena (Permon 2005):

Společnost přátel Rudolfova (předseda společnosti V. Klabouch),
za uvedení do života, jako součást setkávání, udílení cen Český Permon
a předávání putovního Praporu setkávání hornických měst.

3. Český permon 2006

Kategorie

1. Hornický folklór:

kdo a případně jaká činnost

Společnost přátel Rudolfova

2. Záchrana technických památek:

Krajské muzeum Sokolov

3. Počin roku:

Hornicko historický spolek Stříbro

4. Celoživotní dílo:

Ing. Chrudoš Fiala, starosta spolku Prokop Příbram

5. Mimořádná cena (Permon 2006):

Cech příbramských horníků a hutníků
za iniciování prvního setkání hornických měst a za přípravu 10. setkání

4. Český permon 2007

Kategorie

1. Hornický folklór:
2. Záchrana technických památek:
3. Počin roku:
4. Celoživotní dílo:
5. Mimořádná cena (Permon 2007):

kdo a případně jaká činnost

Spolek Prokop Příbram

Podkrušnohorské technické muzeum Most,
záchrana technické památky parní těžní stroj z dolu Julius III v Kopistech u Mostu

PhDr. Ladislav Jangl

za publikaci „Staré hornické a hutnické míry a váhy

PhDr. Jiří Majer, CSc.

Ing. Rudolf Tomíček,

za zásluhy o hornické tradice ve vazbě na zvýšení společenské úrovně a prestiže Setkání hornických měst České republiky

5. Český permon 2008

Kategorie

1. Hornický folklór:
2. Záchrana technických památek:
3. Počin roku:
4. Celoživotní dílo:
5. Mimořádná cena (Permon 2008):

kdo a případně jaká činnost

Spolek severočeských havířů se sídlem v Mostě

České muzeum stříbra, Kutná Hora,
restaurování a uchování středověkého důlního prostoru - štola sv. Jiří

Hornické muzeum Landek, Ostrava-Petřkovice

celková obnova budovy kompresorovny dolu Anselm

Ing. Vladimír Petrovský

Zbyněk Jakš, ředitel Podkrušnohorského technického muzea,
za zásluhy o hornické tradice ve vazbě na zvýšení společenské úrovně a prestiže Setkání hornických měst České republiky

6. Český permon 2009

Kategorie

1. Hornický folklór:
2. Záchrana technických památek:
3. Počin roku:
4. Celoživotní dílo:
5. Mimořádná cena (Permon 2009):

kdo a případně jaká činnost

Občanské sdružení Jihlavský havířský průvod

za znovuoobnovu a pravidelnou organizaci havířského průvodu v Jihlavě.

DIAMO s.p., o.z. SUL Příbram,

za nepřehlédnutelnou podporu obnovy a zpřístupnění významných hornických děl

Jaroslav Richtermoc

za publikaci 100 let výroby důlních svítidel v Bohaticích u Karlových Varů

prof. Ing. Pavel Prokop, CSc.,

za dlouholetou obětavou práci za udržení hornických zvyků v jejich tradiční podobě

Doc. RNDr. Zdeněk Laštovička, CSc.

za dlouholetou činnost směřující k záchraně a zdokumentování pozůstatků po středověkém jihlavském stříbrném dolování a za kladení důrazu na význam stříbrného dolování pro město Jihlava (za zdokumentování středověkého jihlavského dolování).

7. Český permon 2010

Kategorie

1. Hornický folklór:

kdo a případně jaká činnost

Klub přátel Hornického muzea v Ostravě

- za dlouholetou osvětovou a publikační činnost obnovující a šířící slávu hornictví, jeho význam, tradice a zvyklosti a to nejen v ostravském regionu.

2. Záchrana technických památek:

Hornický skanzen a královská dědičná štola Prokop – Stříbro, HHS Stříbro

- za dokončení rekonstrukce štoly Prokop (trvala 7 let) a související výstavbu provozní budovy, strojovny, skanzenu, hornické stezky, důlní trati a důlního kanálu.

3. Počin roku:

Josef Suldovský, Pchery

- za jedinečnou publikaci *Kronika horního města Jáchymova a jeho hornictví*, vydanou v roce 2009.

Mimořádná cena v kategorii 3 – počín roku:

Ing. Václav Valášek

- za působivou publikaci *Velká kniha o hnědém uhlí*, vydanou v roce 2009.

4. Celoživotní dílo:

Ing. Zdeněk Brázda, Chomutov

- za celoživotní hornickou a spolkovou činnost.

Soustavně informuje veřejnost laickou i odbornou o historii hornictví a aktuálním dění v hornictví články v řadě časopisů a jinými publikacemi. Pravidelně dlouhodobě organizuje hornické a mineralogické výstavy v podkrušnohorském revíru v Klášterci nad Ohří a další akce na podporu hornické spolkové činnosti v ČR.

Mimořádná cena v kategorii 4 – Celoživotní dílo:

Ing. Jaroslav Jiskra, Bukovany

- za celoživotní publikační činnost týkající se hornictví plzeňského a karlovarského kraje.

Je autorem velice plodným. Doposud vydal 25 publikací a to nejen odborných, ale i zábavných a nehodlá ve své činnosti ustát, neboť na cestě je publikace dvacátá šestá.

5. Mimořádná cena (Permon 2010):

Karel Neuberger, HHS Stříbro

- za zásluhy o hornické tradice ve vazbě na zvýšení společenské úrovně a prestiže Setkání hornických měst a obcí ČR a za přípravu 14. setkání.

8. Český permon 2011

Kategorie *kdo a případně jaká činnost*

1. Hornický folklór: **Stříbrná Kutná Hora, o.s.**
Barborská 28, 284 01 Kutná Hora
předsedkyně PhDr. Světlana Hrabánková
Za dlouholeté pořádání slavností Královské stříbření Kutné Hory
Občanské sdružení Stříbrná Kutná Hora společně s Českým muzeem stříbra pořádalo letos již dvacátý ročník gotických slavností Královské stříbření Kutné Hory - dvoudenní program představující život středověké Kutné Hory. Iniciátorkou, hlavní pořadatelkou, produkční i scénáristkou v jedné osobě je paní doktorka Světlana Hrabánková, ředitelka Českého muzea stříbra v Kutné Hoře a předsedkyně občanského sdružení Stříbrná Kutná Hora. Podařilo se jí vybudovat novodobou tradici lidové historické slavnosti, ve které každý rok ožívají staré hornické zvyky. Díky jejímu úsilí a také díky kvalitním spolupracovníkům - např. výtvarnici paní Vejmelkové, kostymérce - akademické malířce paní Jelínkové a dalším se Královské stříbření Kutné Hory stalo nejvýpravnější a nejkvalitnější akcí svého druhu v České republice.
2. Záchrana technických památek: **Nadace Landek Ostrava**
Prokešovo nám. 6, 728 30 Ostrava
ředitel nadace Ing. Josef Kimer, CSc.
Za dlouhodobou práci při záchraně a údržbě hornických památek
Nadace Landek dlouhodobě a cíleně zachraňuje a udržuje hornické památky a dokumenty, především v Ostravsko-karvinském revíru. Pomáhá při záchraně a údržbě lokalit, které s hornictvím souvisejí nebo v minulosti kdykoliv souvisely. Seznamuje širokou veřejnost s historií hornictví, jeho vývojem a významem. Podporuje zachování a obnovování starých hornických tradic a zvyků.
3. Počin roku: **Ing. Jan Světlík,**
Veslavínova 1766/13, 728 30 Ostrava
Za zahájení a podporu revitalizace hornických a hutnických památek v Ostravě
Inicioval sjednocení nejunikátnějších hornických a hutnických památek v Ostravě, jejichž význam dalece přesahuje rámec střední Evropy. Díky jeho úsilí a podpoře byla zahájeno obnovování těchto památek s cílem zpřístupnit je co nejširší veřejnosti. Jedná se o následující areály – Dolní oblast Vítkovic (Národní kulturní památka), Areál bývalého dolu Hlubina (Národní kulturní památka), Areál bývalého dolu Anselm s Národní přírodní památkou Landek (Landek park – Kulturní památka). Ing. Jan Světlík je regionální patriot, který svou filantropickou činností a mimořádnou finanční podporou významně přispívá k záchraně unikátních hornických a hutnických památek. Je vůdčí osobností v oblasti ožívování a zpřístupňování industriálních památek.
4. Celoživotní dílo: **Prof. JUDr. Ing. Roman Makarius, CSc., Dr. H.C.**
Josefská 2, 118 00 Praha
Za celoživotní dílo v českém hornictví
Roman Makarius je jednou z nejvýraznějších osobností českého hornictví posledních desetiletí. Jako předseda Českého báňského úřadu se zasloužil nejen o novelizaci horního práva v nových podmínkách po roce 1989, ale i o ocenění pracovníků v hornictví - jeho zásluhou je například nejvyšší hornické vyznamenání - Medaile Jiřího Agricoly. Jeho pozornosti se nevyhnuly ani hornické tradice, jichž je opravdovým znalcem.
5. Mimořádná cena (Permon 2011): **Ing. Petr Zuleger**
ČSO 933, 357 35 Chodov
Za mimořádné zásluhy o obnovení hornických tradic v Chodově
Ing. Petr Zuleger se mimořádně zasloužil o obnovení hornických tradic v Chodově. Jako chodovský rodák věnoval mnoho volného času připomenutí hornické tradice města. Podílel se na přípravě prvé české publikace o městě Chodově, která byla vydána u příležitosti 800 let od první písemné zmínky o obci Chodov a k 100. výročí povýšení městyse Chodov na město. Zasloužil se o popularizaci hornictví, jako nedílné součásti života regionu.

9. Český permon 2012

Kategorie *kdo a případně jaká činnost*

1. Hornický folklór: **Dechový hornický orchestr Severočeských dolů a.s.**,
Chomutov
kapelník Josef Zástava
Za dlouhodobou práci ve prospěch hornického stavu
Dechový hornický orchestr Severočeských dolů a.s. Chomutov je významnou hornickou kapelou, která řadu let působí v hornické podkrušnohorské oblasti. Dlouhodobě koncertuje na hornických akcích a na akcích pořádaných Sdružením hornických a hutnických spolků v České republice i v zahraničí. Výkony orchestru jsou velmi ceněny a orchestr je vyhledáván pro účinkování na hornických akcích celého Podkrušnohoří.
2. Záchrana technických památek: **Spolek Řimbaba, Bohutín**
Tisová 31, 261 41 Bohutín
místopředseda spolku Ing. Josef Kovář
Za zpřístupnění areálu dolu Řimbaba
Víte, co znamená slovo „řimbaba“? Tak pro nebotaniky: *Pyrethrum parthenium* - řimbaba obecná, neboli kopretina řimbaba, nenáročná drobnokvětá léčivá květina dala jméno celému skalnatému návrší, později i dolu a spolku Řimbaba.
Spolek Řimbaba byl založen v roce 2006 a vyvíjí svou činnost převážně v areálu dolu Řimbaba. Zde postupně buduje montánní expozice – v loňském roce přibyla k hornickému bytu a strojovně, venkovní expozice strojů a zařízení, středověká pražírna rud s tavicí pecí a rumpál. Spolek též bádá v historii a podařilo se mu určit rodný dům Jana Antonína Alise, slavného příbramského horníka.
3. Počin roku: **RNDr. Jiří Hlávka, in memoriam**,
Planá
Za nepřekonatelný překlad z němčiny knihy Christopha Delia „Anleitung zur Bergbaukunst“ (Poučení o zručnosti hornické)
Knihu, kterou doktor Hlávka přeložil, můžeme nazvat „Agricolou 18. století“, neboť zahrnuje sbírku přednášek pro výuku hornictví na báňské akademii v Báňské Štiavnici kolem roku 1770, kdy zde Christoph Traugott Deluis působil jako profesor. Tato mimořádně obsáhlá kniha, psaná švabachem, se spoustou odborných dobových výrazů a technických nákresů je mezníkem v dílech věnovaných hornictví. Knihu dodnes nikdo nedokázal ze staroněmčiny do češtiny či slovenštiny přeložit i když se o to již někteří odborníci pokoušeli. Jiří Hlávka při překladu dokázal, že byl vynikajícím odborníkem v geologii, důlním měřičství, hornictví i historii a zároveň výborným jazykozpytcem. Kniha vyšla poprvé v roce 1773 ve Vídni. Těšíme se, že po téměř 240 letech se dočkáme i jejího vydání v češtině.
4. Celoživotní dílo: **Jan Čáka**
Gorkého 259, 261 01 Příbram IV
Za celoživotní dílo věnované hornictví Příbramska a okolí
Jan Čáka je grafik, výtvarník a spisovatel, který literárně i výtvarně zachycuje po celý život etnografické stránky života na Příbramsku v minulosti, písně, pověsti a zejména hornickou tradici.
Mezi sborníky s hornickou tematikou, které byly vydávány při sympoziích Hornická Příbram ve vědě a technice má mimořádné místo jeho dílo *Civitates montanarum in republica Bohemoslovenica* neboli Horní města v Československu. Desetidílný soubor obsahující 120 grafických listů s vyobrazením československých horních měst a jejich znaků. Historické a hornické motivy znázorňuje i ve své práci medailérské.
5. Mimořádná cena (Permon 2012): **Město Chomutov**
Za přípravu 16. setkání hornických měst a obcí
Tímto oceněním chceme vzdát poctu všem organizátorům tohoto setkání. Chomutovský Český permon bude návštěvníkům radnice připomínat dnešní sváteční a milé chvíle.

10. Český permon 2013

Kategorie **kdo a případně jaká činnost**

1. Hornický folklór:

Karel Veselý,

Obránců míru 666

357 35 Chodov

Za celoživotní sběratelskou činnost hornických artefaktů a reliquií a jejich zpřístupňování veřejnosti.

Karel Veselý se dlouhá léta aktivně věnuje záchraně hornických kahanů, švancar, přileb, literatury, dřevěných sošek, minerálů a zejména hornických uniforem, to vše nejenom sbírá, ale i opravuje a vyrábí repliky. Jeho sbírka, jejíž část byla k vidění během výstavy při příležitosti 15. SHMO v Chodově, obsahuje raritní kusy, které dnes již mnohdy nenajdeme ani v muzeu. Svou činností, které se věnuje ve svém volném čase a zcela nezištně, pomáhá zachránit mnoho hornických artefaktů pro další generace.

2. Záchrana technických památek:

Montánní společnost o.s.

Nad Přívozem 807/9

147 00 Praha 4

Za záchranu a zpřístupnění pro veřejnost bývalého železnorudného dolu a části navazujících důlních děl v Mníšku pod Brdy a vybudování expozice dobývání železných rud v Barrandienu.

Za záchranu a zpřístupnění pro veřejnost bývalého železnorudného dolu a zejména obnovu přístupového překopu o délce 1280 m z roku 1953 ložiska Skalka a části navazujících důlních děl v Mníšku pod Brdy. Tyto práce provádí sdružení od roku 2004, ve kterém toto důlní dílo od MŽP přebírá. Společnost se zabývá dokumentací a ochranou technických památek báňské historie, mapuje a shromažďuje údaje o historii těžby železných rud v Barrandienu, pořádá řadu výstav a kulturních aktivit i ve vlastních podzemních objektech. Od 1. srpna 2013 plánuje zpřístupnění podzemní expozice prostřednictvím důlní kolejové dopravy. Sdružení je neziskovou organizací a veškeré získané prostředky investuje do rekonstrukčních, zajišťovacích a udržovacích prací podzemního objektu. Na poslední chvíli se tak podařilo zachránit a zpřístupnit jednu z významných železnorudných lokalit, jejíž počátky sahají až do keltského období.

3. Počin roku:

Statutární město Havířov,

Svornosti 2, 736 01 Havířov-Město

Za vybudování stálé expozice o hornictví na území města

Havířov byl vždy spojován s hornictvím, o čemž svědčí i jeho název. Od svého vzniku v 50. letech zajišťoval kvalitní bydlení pro horníky šachet OKR a na jeho území téměř 100 let těžily uhlí dvě šachty. Důl František v letech 1911 až 1999 a Důl Dukla v letech 1905 až 2007. Díky uhlí mohlo město Havířov vzniknout. Pro připomenutí této nedávné historie současným, ale především nejmladší a budoucím generacím, vznikla v r. 2012 z iniciativy města za spolupráce Klubu přátel hornického muzea v Ostravě – pobočky Havířov a partnerského města v Polsku Jastrzębie – Zdrój, stálá expozice o historii hornictví na území Havířova, s názvem „Historie psaná uhlím – hornické tradice partnerských měst Havířov a Jastrzębie – Zdrój“. Smyslem expozice v Havířově je připomínat hornické tradice, dokumentovat souvislosti s těžbou uhlí a jak se v minulosti, kdy hornictví bylo na území města a regionu živým odvětvím, žilo a pracovalo. Exponáty a dokumenty, především z Dolů František a Dukla, a moderní audiovizuální prostředky návštěvníkům přibližují, co práce horníků obnášela, s jakými technologiemi a technikou se pracovalo, jaká existovala rizika, nebezpečí i tragedie při práci v hornictví. Výstava rovněž zachycuje kulturu, způsob zábavy i obyčejnou solidaritu a pospolitost horníků a jejich rodin. U příležitosti otevření expozice byla vydána společně s Jastrzębie – Zdrój publikace „Města a uhlí“ s podtitulem Hornické tradice partnerských měst Havířov a Jastrzębie – Zdrój, která populárním a mírně odborným způsobem popisuje dolování černého uhlí v této přeshraniční části Hornoslezské uhelné pánve. Publikace i výstava jsou určeny těm, kteří svůj život prožili v úzkém či širším kontaktu s hornictvím a také těm, kteří zde prožili svůj život, a hornictví bylo mimo jejich každodenní starosti. Hlavně jsou určeny nejmladší generaci a generacím budoucím, které s hornictvím již nepřijdou do styku, aby si uvědomily, co dalo zdejšímu regionu tvář a specifický naturel.

4. Celoživotní dílo:

Ing. Vratislav Vajnar

Třešňová 1726, 432 01 Kadaň

Za celoživotní dílo věnované hornictví

Dnes důchodce z Kadaně, ale ač strojař vystudovaný na VŠB Ostrava je celý život spojený s profesí uhelného havíře. Během své celoživotní práce v Severočeském hnědouhelném revíru významně podporoval spolkovou činnost při propagaci hornictví, akce ke zvyšování odborných znalostí a péči o udržování hornických tradic. Jako generální ředitel Severočeských dolů a.s. všemožně pomáhal hornickým spolkům - realizovat mineralogické výstavy v kláštereckém zámku, Skoky přes kůži v Chomutově, otevření dolu Mariahilf v Měděnci, podporoval vydání hornických knih a mnohé další. Nespočtu akcí se osobně účastnil a spolupracovníci nepamatují, že by někoho z nás nevyslyšel a dle možností nepomohl.

5. Mimořádná cena (Permon 2013):

Klub přátel hornických tradic - Kladno o.s.

Hornický skanzen Mayrau

272 07 Vinařice u Kladna

Za aktivní činnost při sdružování zájemců o hornickou historii a všech příznivců průmyslových památek kladenské a slánské oblasti.

Klub přátel hornických tradic vznikl podpisem zakládací listiny v srpnu 2006 a jeho posláním je sdružovat zájemce o hornickou historii a všech ostatních příznivců industriálních památek kladenského a slánského regionu. Vytváří podmínky pro pravidelné setkávání, pořádá přednášky s různou tematikou, vzpomínkové akce a pečuje o další stavovské tradice. Klub úzce spolupracuje s Hornickým skanzem Mayrau pobočkou Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně. Právě v Hornickém skanzenu Mayrau Klub pořádá hornické oslavy a jarní vycházku podle stejnojmenné písně Cestička k Mayrovce. Klub se aktivně podílí na záchraně industriálních památek regionu. Do expozice Hornického skanzenu Mayrau shromažďují technická zařízení z likvidovaných dolů. Má vlastní odbornou knihovnu, sbírá a archivuje fotografie, plány a další dokumenty. Významný podíl jejich práce je směřován k opravám pomníků, které jsou spojeny s hornickou činností v regionu. Klub se svými více než 200 individuálními členy a 30 kolektivními členy se řadí mezi největší hornické spolky v České republice.

11. Český permon 2014

Kategorie **kdo a případně jaká činnost**

1. Hornický folklór: ***Kroužek krojovaných horníků při obci Stonava***,
předseda Ladislav Kajzar
Stonava
735 34 Stonava
Za aktivní činnost při udržování hornických tradic a folklóru.
Kroužek krojovaných horníků při obci Stonava je činný od roku 1914. Ve své obci je nedílnou součástí společenského života a názorným příkladem spolupráce obce se spolky v kulturním a společenském životě na území obce a regionu. Velkým přínosem je rozvíjející spolupráce a družební styky se zahraničím a to v Polsku a na Slovensku i v rámci EU. Za 100 let činnosti jim patří velký dík. Jsou příkladem i pro ostatní spolky v ČR.
2. Záchrana technických památek: ***Dolní oblast Vítkovice, zájmové sdružení právnických osob***
Ruská 2887/101
703 00 Ostrava - Vítkovice
Za revitalizaci industriálních památek.
Za revitalizaci industriálních památek v areálech Vysokých pecí, koksovny, dolu Hlubina a Landek parku - přestavba historického plynojemu v multifunkční halu Gong, nová expozice důlní dopravy v bývalé stolárně Landek parku a naučná stezka se třemi trasami v Dolních Vítkovicích.
3. Počin roku: ***Podkrušnohorské technické muzeum o.p.s.,***
Zbyněk Jakš a kolektiv
Budovatelů 2830
434 37 Most
Za vybudování dvou nových expozic o hornictví
Podkrušnohorské technické muzeum v roce 2014 dobudovalo a otevřelo dvě nové expozice.
1. Expozice rudného dobývání, která byla umístěna ve zcela rekonstruované bývalé správní budově dolu Julius III. Vznikla zde simulovaná rudná štola, díky níž si mohou laici udělat představu, jak se dobývaly rudy, jak vypadá olověná žíla a jaký je rozdíl mezi dobýváním na české a saské straně Krušných hor.
2. Expozici stěnového porubu vybaveného dobývacím kombajnem a štítovou výztuží, která rozšířila stávající simulovaný hnědouhelný důl.
4. Celoživotní dílo: ***Ing. Josef Bernard***
Šachetní 304
261 01 Příbram V
Za celoživotní dílo věnované hornictví
Kamarád a vážený kolega "Pepuša" se dlouhodobě zasloužil o vynikající spolupráci s Vysokou školou báňskou - TU Ostrava a stal se jedním z pedagogů, který přinesl spoustu nových a cenných zkušeností z oblasti zejména rudného a uranového hornictví. Je aktivním podporovatelem a „fandou“ Skoků přes kůži a hornickým tradicím dal celý svůj život. Letos završil významné osobní jubileum.
5. Mimořádná cena (Permon 2014): ***OS Barbora, Kutná Hora***
284 01 Kutná Hora
Za nezištnou pomoc při rekonstrukci skanzenu v grafitovém dole v Českém Krumlově.

12. Český permon 2015

Kategorie **kdo a případně jaká činnost**

1. Hornický folklór:

Spolek Prokop Příbram

Nám Msgr. Korejse 155, 261 01 Příbram VI-Březové Hory

starosta Ing. Jiří Bětík

Spolek Prokop zavedl a již 23 let udržuje tradici hornických Mikuláš - originální mikulášské nadílky spojené s netradičním využitím montánních prostor (štola Marie a šachetní budova dolu Marie). Za dobu trvání měla akce více jak 80 000 návštěvníků a stala se inspirací i pro další hornické spolky.

Stručné zdůvodnění: Za zavedení tradice hornických Mikulášů v hornických prostorách

2. Záchrana technických památek:

Krušnohorská důlní o.p.s.

U Jezera 1, Dolní Jiřetín, 434 01 Horní Jiřetín

ředitel Pavel Chaloupka, Tržní náměstí 96, 419 01 Mikulov v Krušných Horách

Za zpřístupnění štoly Lehnschafter v Mikulově v Krušných Horách.

Štola Lehnschafter je jedno z nejrozsáhlejších a nejstarších důlních děl v Mikulově. Stříbrná ruda se zde těžila již od 13.století a těžba zde skončila kolem roku 1851. Štola je z velké části ražena ručně, to znamená želízkem a mlátkem. V pozdějších letech se důl rozrostl do hloubky, takže má celkem 12 pater a je bezmála 250 metrů hluboký.

Obnova celého dolu je sice nereálná, ale stále se pracuje na zprovoznění dalších částí štoly Lehnschafter a postupně je doplňováno důlní zařízení a dolu se tak vrací původní podoba.

Práce na obnově zde probíhají od roku 1988 a podílelo se na nich nespočet nadšenců a jiných zájemců o báňskou historii. Pavel Chaloupka je předseda, zakladatel a hnací motor původní party lidí, kteří s obnovou započali a i nadále v tomto dole pracuje a zná zde snad každý kámen.

Stručné zdůvodnění: Za zpřístupnění štoly Lehnschafter v Mikulově v Krušných Horách

3. Počin roku:

Město Rudolfov,

Hornická 11, 373 71 Rudolfov

starosta Vít Kavalír

Hornické muzeum Rudolfov je jediným svého druhu na území Jižních Čech. Jeho expozice zachycují nejen slavnou těžbu stříbra a zlata v Rudolfovském revíru, historii hornického města, zdejší mincovnictví, hutnictví i alchymii, ale i hornickou minulost celé jihočeské oblasti. Svě místo zde má i téma Hornická města v Českých zemích a jejich typy. Muzeum bylo slavnostně otevřeno pro laickou i odbornou veřejnost ve druhé polovině září 2014. Expozice měli možnost shlédnout i účastníci 18. setkání hornických měst ČR v Českém Krumlově. Hornické muzeum v Rudolfově bylo poprvé otevřeno soukromou iniciativou v roce 1996 a postupně v původním prostoru rozšiřováno. V roce 2012 musela expozice ustoupit přestavbě objektu na jiné účely a dočasně se ocitla v depozitu. Město Rudolfov poté rozhodlo o rekonstrukci historické budovy někdejšího báňského úřadu později rudolfovské radnice na Hornické muzeum - Perkmistrovský dům. Projekt byl financován z prostředků Regionálního operačního programu NUTZ II Jihozápad.

Stručné zdůvodnění: Za zřízení a vybavení nového hornického muzea v Rudolfově

4. Celoživotní dílo: **Ing. Miroslav Šťastný,**

Šachetní 308, 261 01 Příbram V

Celý život Miroslava Šťastného je úzce spojen s hornictvím. Ze své pozice předsedy Obvodního báňského úřadu v Příbrami se co nejvíce snažil o podporu spolkové činnosti a udržování hornických tradic na Příbramsku. V roce 1973 stál u obnovení slavnostních hornických večerů v Příbrami - známých jako Skok přes kůži, čímž bylo navázáno na tradici započaté v polovině 19. století v době působení Vysoké školy báňské v Příbrami. V roce 1997 se spolu se svými kamarády z Cechu příbramských horníků a hutníků zasloužil o zorganizování 1. setkání hornických měst a obcí ČR v Příbrami, které se stalo tradicí. V letech 1996 - 2014 byl slavným, vysokým a neomylným perkmistrem Cechu příbramských horníků a hutníků. Od založení SHHS ČR je jeho perkmistrem. V letošním roce oslavil Miroslav Šťastný významné životní jubileum.

Stručné zdůvodnění: Za celoživotní dílo v českém hornictví

5. Mimořádná cena: **Ing. Zdeněk Dombrovský, CSc.**

Mánesova 560/2, 736 01 Havířov - Město

Ing. Zdeňka Dombrovského, CSc. město Havířov navrhuje na mimořádnou cenu Českého permona, protože v roce 2012 byl jedním z iniciátorů, aby se 19. Setkání hornických měst a obcí ČR 2015 konalo v Havířově. Od počátku se pak jako zástupce havířovské pobočky KPHMO aktivně zapojil do jeho přípravy. Je třeba opět vyzvednout jeho roli při realizaci společného projektu s partnerským polským městem Jastrzębie – Zdrój k propagaci hornických tradic obou měst a vzniku stálé expozice o historii hornictví na území Havířova. Při této příležitosti byla vydána dvoujazyčná publikace Města a uhlí, jejímž byl spoluautorem. Ing. Zdeněk Dombrovský, CSc. se významným způsobem zasloužil o povznesení hornických tradic a zvýšení společenské úrovně a prestiže setkání hornických měst a obcí ČR.

Stručné zdůvodnění: Za mimořádný přínos k organizaci 19. setkání HMO v Havířově

13. Český permon 2016

Kategorie

kdo a případně jaká činnost

1. Hornický folklór

Hornicko historický spolek Stříbro,

předseda Radek Strankmüller,

Za zhotovení uniforem vyšších báňských úředníků z roku 1814

Zhotovení uniforem předcházelo dlouhodobé bádání v dobové literatuře a archivech, kde se často nachází pozapomenutá historie a kvůli velké investici volného času to mnoho lidí často odrazuje a tak komplexně se jí nevěnují. Celkově doplňují uniformy vývoj hornických stejnokrojů od dob, které nejsou všeobecně známy.

2. Záchrana technických památek

Spolek přátel dolu sv. Mauritius

předseda Marek Nesrsta

Za zpřístupnění vrchního patra Christoph dolu sv. Mauritius v Krušných Horách

Vrchní patro dolu Mauritius v Hřebečné v Krušných Horách má jméno Christoph a nachází se 945 m.n.m.. Je to původně Behrův důl z roku 1545. Další patra jsou Festenberg – 915,3 m.n.m. a Blasius – 875,1 m.n.m.

3. Počín roku

Klub přátel hornického muzea Ostrava.

předseda Petr Rojíček

Za přípravu výstavy Svět uhlí

– Činnosť a hornické tradície KPHMO

KPHMO v průběhu roku 2015 připravil výstavu v reprezentačních prostorách Senátu ČR, s vernisáží dne 10. 2. 2016 o své mnohavrstvé činnosti a aktivní 28-leté účasti a spolupráci na kulturní, dokumentační, vydavatelské, výchovné činnosti a udržování hornických tradic. Tato výstava přispěla k důstojné propagaci tradic moravsko-slezského regionu, našeho vztahu k hornickým památkám, dlouholeté činnosti v publikační a vzdělávací oblasti, zachování kladného pohledu na povědomí, historií, tradice a sounáležitost hornického stavu nejen na Ostravsku. Určena je pro širokou veřejnost, politiky, naše zastupitele a návštěvníky Senátu.

4. Celoživotní dílo

Inq. Jan Kurial, Havířov

Za celoživotní dílo věnované hornictví

Celý svůj pracovní život od vyučení horníkem a poté vystudování vysoké školy zasvětil práci v hornictví, zejména v ostravsko-karvinském revíru a také na Kladensku po roce 1989. Zvláště jsme ocenili celoživotní publikační činnost v ostravsko-karvinském a kladenském revíru, jak v časopisech tak knižní.

5. Mimořádná cena

Ing. Karol Škvor

**Za celoživotní práci v hornictví a hornických spolcích,
bohužel již pouze in memoriam**

Po celý profesní život geolog s prací na různých podzemních dílech. V zálibách rybář, jachtař, fotograf a propagátor hornických tradic. Stál při zrodu Sdružení hornických a hutnických spolků ČR. Intenzivně se věnoval udržování a obnově technických hornických památek a výstavbě hornických skanzenů. Dlouho bychom mohli hovořit o tom, co dělal, jaký byl a jak byl aktivní.

Moc nám všem chybí.

14. Český permon 2017

Kategorie kdo a případně jaká činnost

1. Hornický folklór **Český klub zlatokopů**

předseda Bohumil Toms,

Za dlouholetou propagaci rýžování zlata.

Pořádá oficiální soutěže v rýžování zlata na mezinárodní úrovni např. mezinárodní mistrovství ČR a SR v rýžování zlata, spolupracuje s podobně zaměřenými kluby na Moravě a na Slovensku.

Pořádá různé akce s ukázkami rýžování zlata a školu rýžování zlata pro širokou veřejnost (např. Dětské dny, Setkání hornických měst a obcí, rýžování zlata na Otavě v Kestřanech). Zasloužil se o vznik několika naučných stezek mapujících dolování a zpracování zlata v okolí Nového Knína včetně vydání průvodce po těchto stezkách „Zlato na Novoknínsku“ – Naučná stezka Nový Knín a okolí, Naučná stezka Kozí Hory – Libčice, Naučná stezka Zlaté Psí hory, Hornická naučná stezka Albrechtovice u Prachatic.

Členové Českého klubu zlatokopů podpořili svými nálezy vzorků zlata z českých lokalit vznik expozic o zlatě v několika hornických muzeích.

2. Záchrana technických památek

Ing. Jan Bor, Limek APG

Za opravu těžní věže dolu Michael v Brandýsku

Soukromá firma LIMEK APG a. s., pod vedením předsedy představenstva Ing. Jana Bora, opravila z vlastních finančních prostředků zdevastovanou kulturní památku - těžní věž dolu Michael v Brandýsku.

3. Počin roku – nebude v roce 2017 udělena.

Hornické konzilium jednomyslně konstatovalo, že ani jedna ze dvou došlých nominací neodpovídá duchu zásad a ideovému rámci ceny Český permon.

4. Celoživotní dílo

Ing. Otakar Vavruška,

Za celoživotní činnost v českém hornictví

Ing. Otakar Vavruška je významným báňským odborníkem v oblasti těžby, zpracování a využívání nerudných, stavebních surovin. Zasloužil se o výchovu celé řady báňských odborníků na Vysoké škole báňské v Ostravě. I po odchodu do důchodu se podílí na celé řadě projektů, zejména v oblasti silničního a vodního stavitelství. Je organizátorem pravidelných odborných konferencí a seminářů na Vysoké škole báňské - Technické univerzitě Ostrava.

Ing. Jan Holinka st., in memoriam,

Za celoživotní činnost v českém hornictví

Ing. Jan Holinka st. byl zakládajícím členem Hornicko-historického spolku pod Ralskem a uznávaným odborníkem v oblasti hornictví u nás a v zahraničí. Byl milovníkem geologie a vášnivým sběratelem hornických artefaktů. Za svůj život vytvořil úctyhodnou sbírku minerálů a nerostů. Založením HHS pod Ralskem započala pod jeho vedením éra budování hornické expozice ve Stráži pod Ralskem a zajištění důlního díla Schachtenstein, kde v minulosti probíhala těžba železné rudy.

5. Mimořádná cena pořadatele setkání

Ing. Zdeněk Brázda, PhD

Za dlouholetou obětavou práci za udržení hornických zvyků

15. Český permon 2018

Kategorie

1. Hornický folklór

kdo a případně jaká činnost

Soubor lidových písní a tanců Hlubina

vedoucí souboru Kateřina Macečková,

Za více než sedmdesátiletou propagaci hornického folklóru.

Soubor lidových písní a tanců Hlubina patří mezi nejstarší taneční soubory v České republice. Vznikl v Ostravě roku 1947 původně jako dívčí taneční skupina, která se věnovala studiu slezského folkloru a účinkovala v Ostravě a jejím širokém okolí. Během krátké doby z malé skupiny vznikl soubor, který přijal jméno Hlubina - podle názvu šachty a kulturního domu, kde působil až do roku 1990. Aktivně se podílí na reprezentaci Moravskoslezského kraje a stojí za pořádáním významných kulturních akcí, jako je např. Folklor bez hranic. Tradičně se soubor jako jeden z mála kolektivů v České republice zaměřuje na projevy havířského prostředí (Na havířském výletě, Na havířském bále, Havířské obrázky aj.).

2. Záchrana technických památek

Strojírna Oslavany spol. s r.o.

Ing. Slavomír Kudláček, jednatel

Za záchranu unikátní těžní věže dolu Kukla v Oslavanech

Soukromá firma Strojírna Oslavany, spol. s r.o., provádí od roku 2010 s podporou evropských dotačních fondů rozsáhlou revitalizaci vybraných objektů výrobního areálu. Její zásluhou byla unikátní těžní věž dolu Kukla (V. Nosek) prohlášena kulturní památkou a poté výborně zrekonstruována. Objekt těžní věže je navíc zařazen do originálního technicko-naučného zábavného parku s příběhem pro děti i dospělé (Permonium). Zrekonstruovaná těžní věž dolu Kukla je jedinečnou technickou památkou Rosicko-Oslavanského uhelného revíru, kde probíhala těžba černého uhlí celkem 238 let až do roku 1991.

3. Počin roku

Spolek Zálužné

Petr Havlický, předseda

Za zpřístupnění Raabovy štoly, otevření břidlicového podzemí

Štola se nachází přímo na trase naučné stezky Dědictví břidlice (zřízené podle projektového záměru Spolku Zálužné v r. 2013), jejímž správcem a provozovatelem je Spolek Zálužné. Naučná stezka je součástí rozsáhlé sítě dalších naučných chodníků na Budišovsku a Vítkovsku, nazvané Krajina břidlice. Návštěva Raabovy štoly je tedy další přidanou hodnotou pro její návštěvníky. Štola umožňuje prezentovat široké veřejnosti autentický důl, v němž se ve druhé polovině 19. století těžily pokrývačské břidlice. V rámci celé ČR není nikde jinde možno navštívit podobné důlní dílo, které dříve sloužilo k těžbě pokrývačských břidlic.

4. Celoživotní dílo

Ing. Libor Jalůvka, MBA,

Za celoživotní péči o hornické památky

Ing. Libor Jalůvka, MBA, celý život a nad rámec svých běžných pracovních povinností organizuje záchranu a zdokumentování technických kulturních památek zejména na Ostravsku a v péči s. p. DIAMO. Díky jeho aktivitě a návrhům byla opravena řada důlních objektů a zařízení. Snad za nejkrásnější z nich lze považovat opravené stavební objekty dolu Alexander v Ostravě, kterým se právem říká „hornické Versailles“. Ing. Jalůvka je zdatný propagátor historie hornictví a důlní techniky. Připravuje dny otevřených dveří na zrekonstruovaných památkách, přednáší na veřejných seminářích o hornických památkách, které pořádá Klub přátel hornického muzea v Ostravě.

5. Mimořádná cena pořadatele setkání

Město Sokolov

Za návrat hornických tradic do města

Od roku 2015 pořádá město Sokolov opět hornické slavnosti

16. Český permon 2019

Kategorie

1. Hornický folklór

kdo a případně jaká činnost

Hornický spolek Praha

předseda spolku Ing. Petr Vidur,

Za realizaci Hornické parády Prahou.

Hornický spolek Praha uspořádal v prosinci 2018 při příležitosti svátku sv. Barbory hornický průvod v hlavním městě, kterého se zúčastnilo více než 200 členů z cca 30 spolků a subjektů prezentujících hornické tradice v České republice i na Slovensku. Jedinečným způsobem tak přispěl k prezentaci a medializaci nejlepších hornických zvyků a tradic v hlavním městě. Průvod prošel ze Starého Města přes Karlův most na Malou Stranu, na Karlově mostě se odehrál obřad položení věnců u sochy sv. Barbory. Část účastníků měla možnost navštívit Poslaneckou sněmovnu Parlamentu ČR. Tato akce měla v konečném důsledku celostátní působnost.

2. Záchrana technických památek

Ivan Cáder (Historické rudné doly Mědník)

Ivan Cáder

Za záchranu systému hornických štol na vrchu Mědník

Ivan Cáder se rozhodujícím způsobem podílel jako soukromá osoba i člen spolku Historické rudné doly Mědník na záchraně, zprovoznění a zpřístupnění veřejnosti systému historických štol Země zaslíbená a Marie Pomocné na vrchu Mědník v Krušných horách. Ve své činnosti a průzkumu dalších štol ve jmenované lokalitě pokračuje i nadále.

3. Počin roku

Tvůrci televizního filmu Dukla 61

Tvůrci filmu viz níže

Za dvoudílný televizní film DUKLA 61

Dvoudílný televizní film Dukla 61 připomněl katastrofu, která otřásla Československem 7. 7. 1961. Hořící peklo pohltilo životy 108 horníků. Režisér David Ondříček, scénáristé Jakub Režný a Matěj Podzimek a producent Michal Reitler vytvořili silný, emotivní film, který nás přenesl do havířského prostředí v roce 1961, připomněl hornickou práci a to, jak se otiskla do životů jednotlivých aktérů. Film se setkal s velikým ohlasem po celé zemi. Radami o „havířině“ přispěli členové havířovské pobočky Klubu přátel hornického muzea Ostrava. Na hraný film navázal dvoudílný dokument Černé zlato, který dal prostor pamětníkům a posunul film Dukla 61 blíže k historické realitě..

4. Celoživotní dílo

a)

Josef Gerthner,

Za celoživotní dílo v hornictví

Pan Josef Gerthner je nestorem severočeského hnědouhelného hlubinného hornictví - oboru, který de facto zanikl uzavřením dolu Centrum v roce 2016. Poprvé sfáral v roce 1962 do dolu Nejedlý, během profesního života vystřídal množství šachet i funkcí a v roce 1999 odešel z funkce vedoucího větrání na dole Kohinnor do důchodu. Jako čerstvý důchodce začal dělat průvodce v Podkrušnohorském technickém muzeu a ještě později průvodce populárního Uhelného safari na uhelném lomu Československé armády. Vždy se snažil ovlivnit i to jak hornictví posuzuje veřejnost a jaký odkaz horníci zanechají příštím pokolením. V prosinci roku 1996 se stal jedním ze zakladatelů Spolku severočeských havířů, jehož cílem bylo založit hornické muzeum. Díky spolupráci s místními těžebními firmami Spolek získal areál dolu Julius III v Kopistech u Mostu a Podkrušnohorské technické muzeum se od roku 2007 stalo skutečností. Podílel se na vzniku nových spolkových tradic, z nichž nejznámější a nejstarší je Předávání světla svaté Barbory primátorovi města. Od roku 2010, kdy Spolek zahájil tradici Mosteckých šachťáků, připravujících mostecké fuxe k Slavnostnímu skoku přes kůži, vychovává další generace příznivců havířiny ve své funkci slavného, vysokého a neomylného prezidia.

b)

Ladislav Kaizar,**Za celoživotní dílo v hornictví**

Ladislav Kaizar je dlouholetým předsedou Spolku krojovaných horníků při obci Stonava. Pod jeho vedením došlo k obnovení i rozšíření aktivit spolku i počtu aktivních členů. Spolek je znám udržováním hornických tradic zejména Skoku přes kůži, jehož režie vč. nádherné dekorace sálu přesahuje obvyklou úroveň dosaženou jinde v ČR. Spolek vydává publikace, pořádá tradiční Hornické zahradní slavnosti, organizuje setkávání u příležitostí sv. Barbory, sv. Prokopa i dne horníků. Láďa pracoval aktivně pro sdružení Hornických a hutnických spolků v revizní komisi sdružení a propagoval jeho činnost. Jeho organizační činnost se projevila i ve velké spolupráci regionálních spolků v Ostravsko karvinském revíru i na spolupráci se spolky na Slovensku a Polsku. Je všeobecně známý jako vynikající a obětavý organizátor akcí k hornickým tradicím. Spolu se spolkem KPHM Ostrava se podílel na obnovení tradice svátku sv. Prokopa v Ostravské katedrále a to i přesto, že z historického hlediska karvinská oblast dávala vždy přednost uctívání sv. Barbory. Za jeho působení si stonavský spolek získal prestiž v ČR i zahraničí.

5. Mimořádná cena pořadatele nebyla v roce 2019 udělena.

17. Český permon 2020

Kategorie

1. Hornický folklór

kdo a případně jaká činnost

Hornická kapela z.s., Karviná

kapelník Jaroslav Šindel,

Za dlouholetou reprezentaci ostravského hornického a lidového folklóru.

Hornická kapela z.s. Karviná je původem ze Stonavy, kde byla založena již v roce 1908. Je tedy již 112 let nedílnou součástí hornické obce a držitelem tradice hornických písní.

2. Záchrana technických památek

Hornický spolek Barbora z.s., Kutná Hora

předseda Pavel Novák

Za záchranu a vyzdvižení dřevěného větracího zařízení z dolu Bylanka IV

Hornický spolek Barbora, společně se svými kamarády a podporovateli, které spojuje vášeň pro montánní podzemí, pracuje více než 14 let na obnově historického důlního díla Bylanka IV. Práce vyvrcholily v roce 2019 záchranou a vyzdvižením dřevěného větracího zařízení, které následné dendrochronologické vyhodnocení datovalo do roku 1522.

3. Počin roku

Jaromír Zelenka a Roman Živor

Za zpracování publikace Hornické památky ČR

Publikace jedinečným způsobem podává slovem i fotografiemi přehled o hornických památkách České republiky. První část publikace obsahuje stručné pojednání o dějinách českého hornictví. Ve druhé, hlavní části je podán přehled hornických památek po jednotlivých krajích. Uveden je jejich podrobný popis, historie a geologická charakteristika. Významnou součástí knihy je množství fotografií jednotlivých lokalit, včetně těch, jež odrážejí jedinečnou atmosféru důlních prostor. Publikace je zaměřena především na památky hlubinného dobývání, ale také na naučné stezky, hornická muzea a skanzeny.

4. Celoživotní dílo

Ing. Josef Kovář,

Za celoživotní dílo v hornictví

a vytrvalý tlak na plnění cílů, které si při založení vytkl Spolek Řimbaba – vznik regionálního muzea, kultivace objektů dolu Řimbaba, obnova hornických památek a mnohých dalších. Všechna tato činnost je sice dílem všech členů Spolku Řimbaba, ale u většiny je společným jmenovatelem Pepa Kovář.

5. Mimořádná cena

Ing. Zdeněk Adamec, in memoriam,

Za udržování a rozvíjení hornických tradic

a spolupráci s hornictvím v Polsku, činnost v představenstvu GEMEC-UNION a zejména za jeho přínos k tzv. pomalému způsobu likvidace Dolu Jan Šverma, který umožnil zachovat těžní soubory místních jam a následně je prohlásit za kulturní památky.

18. Český permon 2021

Kategorie

1. Hornický folklór

kdo a případně jaká činnost

Koletova hornická hudba z.s., Rtyně v Podkrkonoší

dirigent Josef Hejna

Za trvalé připomínání staletí těžby hnědého uhlí v Podkrkonoší.

Dirigent a umělecký vedoucí Josef Hejna a předseda Petr Vlček pokračují v Podkrkonoší v udržování hornické tradice kapely, která pod názvem Rtyňská hudba vznikla jako jedna ze tří kapel pod Svatoňovickými doly za podpory majitele dolů Schaumburg von Lippe v roce 1864. Největší rozmach ale zažila s nástupem kapelníka Čeňka Kolety od roku 1904. Vedl kapelu až do roku 1956 a i potom s ní spolupracoval. V jeho stopách šli i další její kapelníci. Název Koletova hornická hudba dostala kapela v roce 1969, do té doby měla různé názvy - např. Hornická hudby Rtyně. Koletova hornická hudba je dnes moderním kvalitním tělesem a stále připomíná staletí trvající těžbu černého uhlí okolo Rtyně v Podkrkonoší. Mnozí z nás si asi vůbec neuvědomují bohatost hornické historie právě v tomto kraji..

2. Záchrana technických památek

Montanika z.s., Jesenice

předseda Mgr. Pavel Škácha

Za zpřístupnění historického zlatodolu Pepř v Jílovém u Prahy

Za zpřístupnění a zajištění objektu historického zlatodolu Pepř v Jílovém u Prahy. Jednotlivé báňské expozice jsou v terénu spojeny do logického uceleného řetězce, který komplexně postihuje historii a problematiku dolování na Jílovsku. Unikátní je toto dílo v tom, že se nejedná o pouhé muzeum v podzemí, ale byl zachován prakticky zcela funkční důl včetně pomocných provozů. Celkový rozsah obnoveného podzemí bude ca. 20 km což nemá v ČR obdoby. Rekonstrukce je provedena v takovém rozsahu a tak autenticky, že poskytuje naprosto dokonalou představu o fungování dolu od středověku až do 20. století. V podzemí bylo dále vybudováno výukové pracoviště pro hornické technické obory - především pro praktickou výuku střelmistrů, geologů, mineralogů a důlních měřičů. Špičkoví odborníci, členové a spolupracovníci spolku Montanika, zde fungují jako lektoři výše uvedených hornických oborů a jsou zároveň zárukou, že potenciál tohoto místa není ještě zdaleka vyčerpán.

3. Počin roku

Podkrušnohorské technické muzeum, o.p.s., Most

ředitel Zbyněk Jakš

Za expozici chodby hnědouhelného dolu se závěsnou důlní dráhou

Přes nepřítel hygienicko-epidemiologické situace s Covidem-19 a nebo snad právě proto, se Podkrušnohorské technické muzeum pustilo do výstavby nové a v muzeích zcela unikátní expozice - Závěsné důlní dráhy. Zbudovalo pro ni 300 metrů dlouhou chodbu, věrně znázorňující skutečnou hlubinnou šachtu. Mimo hlavní funkční exponát - závěsnou důlní lokomotivu s vozíky pro přepravu návštěvníků - je zde řada dalších exponátů darovaných ze závěrných svahů lomu ČSA. Díky unikátnímu nápadu a píli pracovníků muzea vzniklo dílo nevšedního rozsahu, o kterém se domníváme, že nemá jinde obdoby.

4. Celoživotní dílo

RNDr. Zdeněk Petřek,

Za celoživotní pedagogickou činnost v hornictví a udržování hornických tradic

Pedagog, geolog, zpěvák, hluboce lidská osobnost. Celý život věnoval hornictví a pedagogické činnosti s trochu svérázným a osobitým vyjadřováním a proto nezapomenutelným pojetím výuky. Zasloužil se o oživení a udržování hornických tradic v příbramském regionu i škole samotné. Byl součástí party, která dala impuls k obnově a vzniku hornických spolků v Příbrami a k oživení a udržování hornických tradic. Především se to týká obnovení hornického rituálu „Skoku přes kůži“ na SPŠ Příbram, který byl desetiletí spjatý s působením VŠB v Příbrami. Jeden ze zakladatelů a výborný kantor Cechu příbramských horníků a hutníků. Jeho věrní absolventi, mladší kolegové a vůbec horničtí kamarádi, kteří jej na sesích Cechu i mimo něj poznali, na něj se slzami smíchu stále vzpomínají a neopomenou jej pozdravit.

5. Mimořádná cena pořadatele setkání***Ing. Vlastimil Vozka,*****Za udržování a rozvíjení hornických tradic**

Inženýr Vlastimil Vozka je absolventem ostravské Vysoké školy báňské. Po studiích pracoval v technických funkcích při řízení hornické činnosti, od funkce revírníka přes hlavního inženýra až po ředitele akciové společnosti. Přestože ho životní pout' zavála i do vysokých politických pater, i tam zůstal srdcem a přesvědčením stále havířem. Ze své pozice odborné či politické učinil mnoho i pro udržování a propagaci hornických tradic na Mostecku i v celé republice.

19. Český permon 2022

Kategorie

1. Hornický folklór

kdo a případně jaká činnost

Symfonický dechový orchestr Májovák Karviná, z.s.

Petr Ženč – předseda správní rady

Za dlouholetou reprezentaci hornického stavu.

Symfonický dechový orchestr Májovák Karviná započal svou historii v roce 1908, kde nejprve vznikl jako malá hornická kapela při Jámě Gabriela. Jako kapela nejprve hrála při hornických slavnostech a svátcích a postupně se z kapely stával dechový orchestr. Orchester se postupem času rozrůstal a z lokálního tělesa se stalo těleso krajské - celorepublikové - mezinárodní. Repertoárem není jen hudba hornická, nýbrž též hudba vážná a moderní. V roce 2022 to bylo již 114 let, co toto hudební těleso působí. Za své dlouholeté působení dechový orchestr dosáhl světového významu a množství ocenění jest toho dokladem. Město Karvinou důstojně reprezentuje nejen v ČR, ale po celém světě, a to jak na mezinárodních soutěžích, tak na výměnných hudebních pobytech..

2. Záchrana technických památek

Obec Nevřeň

starostka Ing. Štěpánka Bejčková

Za zpřístupnění kaolinového dolu a vybudování Centra Caolinum Nevřeň

Za zpřístupnění bývalého hlubinného kaolinového dolu v obci Nevřeň.

V obci Nevřeň se dochovala část historie odkazující na hlubinné dobývání kaolinových arkóz, která je díky obci a její dlouholeté práci od roku 2019 přístupná široké veřejnosti. Již od roku 2012 začala obec pracovat na projektech připomínající svou vlastní historii. V roce 2014 bylo otevřeno Centrum Caolinum Nevřeň, kde se každoročně koná bohatý program pro všechny generace a populárně je zde připomínána hornická historie obce. Po převzetí opuštěného díla v roce 2015 šla obec cílevědomě za jeho zpřístupněním. Otevření podzemí se povedlo v roce 2019. Centrum a podzemí je doplněno naučnou stezkou „Pod zemí“, která tyto dva významné body spojuje.

3. Počin roku

Obec Stonava

starosta Ing. Ondřej Feber

Za realizaci výstavy „Hornictví na Karvinsku v proměnách času“

Obec Stonava připravila výstavu s názvem „Hornictví na Karvinsku v proměnách času“. Expozice ukazuje nejen prvopočátky těžby uhlí na Karvinsku a rozvoj dobývání v 60. letech minulého století. Panely jsou věnovány největším důlním tragédiím, zvykům udržovaným po generace v hornickém stavu, devastacím a rekultivaci v obcích dotčených těžbou. Příkladem je právě obec Stonava, kde od postupné likvidace se obec znovu probudila k novému životu.

V září 2021 bylo 12 panelů vystaveno ve Valdštejnském paláci v Praze, pak při předávání Českého Permona ve Stonavě. V současné době jsou panely vystaveny na Fryštátském zámku v Karvině.

4. Celoživotní dílo

a)

RNDr. Radko Tásler,**Za celoživotní činnost při průzkumu podzemí**

Geolog, který se po celý život věnuje podzemí jak hornickému, jeskynnímu, tak i technickému. V roce 1973 dal dohromady skupinu jeskyňářů a pod názvem Speleo Albeřice začali prozkoumávat Albeřickou jeskyni. Jejich činnost se postupně rozšiřovala na další krasová podzemí. Zasloužil se o zpřístupnění velmi unikátního středověkého dolu „Kovárna“ v Obřím dole v Krkonoších v roce 1988, který je od roku 2003 přístupný veřejnosti. Od roku 1992 - dosud provádí pro Ministerstvo životního prostředí průzkumy a zajišťování starých důlních děl v celém prostoru Krkonoš. Od téhož roku dosud provádí zajišťovací a sanační práce v podzemí pevnosti Josefov. Patrně nejznámějším jeho počinem je objev jednoho z nejdelších jeskynních systémů - jeskyně „Bohemia“ na Novém Zélandu v roce 1990. Tato jeskyně se proslavila jako kras s největší a nejkrásnější aragonitovou výzdobou na světě. Je pravidelným přispěvatelem a popularizátorem na konferencích s montánní tematikou a pořádá přednášky pro Českou geologickou společnost. Velmi zajímavé jsou i jeho experimenty s rekonstrukcí zapomenutých technologií používaných ve středověkém hornictví. Výsledky svých prací publikuje v odborných časopisech. Od roku 1995 je poradcem správy Krkonošského národního parku ve věcech geologických a montánních..

b)

prof. Ing. Ivo Černý, CSc.**Za celoživotní činnost v hornictví**

Prof. Ing. Ivo Černý CSc., se narodil v Plzni 9. 6. 1931. Po absolvování reálného gymnázia v Plzni nastoupil na Vysokou školu Báňskou v Ostravě, kterou absolvoval v roce 1954. Po absolvování VŠB Ostrava zůstal pracovat jako asistent a odborný asistent na katedře matematiky a deskriptivní geometrie až do roku 1958. Do roku 1961 pracoval jako vedoucí Odboru měřiče a geologa na Dole Prezident Gottwald, pak nastoupil na ředitelství Sdružení Ostravsko- karvinských dolů do roku 1964. Tři léta pracoval na Dole Jan Šverma jako vedoucí ODMG. Rok pracoval na Dole Prezident Gottwald a pak nastoupil na nově budovaný důlní podnik ČSM jako vedoucí oddělení Rozvoje podniku. Od roku 1970 působil na dole Prezident Gottwald jako měřič a pak náměstek ředitele pro investice. Na VŠB Ostrava působil do roku 1996 jako ředitel měřičské základny. Za celou dobu svého zaměstnání připravil jako profesor stovky studentů pro hornické povolání. Působil také jako soudní znalec pro obor hornictví. Dlouhá léta je předsedou ostravské pobočky ČSVTS a členem KPHM Ostrava od jeho založení. Vydal spoustu odborných publikací a posudků. Patří mezi špičkové báňské odborníky s hlubokými znalostmi v oboru.t.

c)

Antonín Bouša,**Za celoživotní činnost v hornictví**

Antonín Bouša vyrůstal v hornickém prostředí a zasvětil celý život hornickému povolání. Po ukončení aktivní práce v uranových dolech, pokračoval v práci pro hornický spolek v Plané u Mariánských Lázní. Je zakládajícím členem tohoto spolku, ztotožnil se s myšlenkou ve zřizovaném muzeu hornictví připomínat historii hornictví v regionu od středověku až k nedávné minulosti, poukazovat na vše co s oborem hornictvím úzce souvisí. Svoje znalosti a veškerý um uplatnil při jeho budování. Odpracoval zde stovky hodin na vybudování podzemní expozice, která je vybavena stroji a mechanismy ze středověku a z uranových šachet. Svými rukama postavil všechny pozemní objekty muzea. Objekty se dvakrát rozšiřovaly a pan Bouša zde odvedl kus mistrovské práce. V muzeu provádí nezištně údržbu a úklid celého prostoru kolem muzea a letos je to již třicátý rok. Je známý mezi všemi horníky, kteří zakládali spolky a udržují hornickou tradici v celé naší vlasti. Zúčastňoval se jednání, při kterých se připravovalo založení Svazu hornických a hutnických spolků České republiky a vždy prosazoval udržování hornických tradic a sounáležitost mezi horníky.

5. Mimořádná cena pořadatele setkání

Ing. Karel Svoboda,

Za to, že nás dal všechny dohromady

Inženýr Karel Svoboda byl dlouholetým předsedou základní organizace Trias, České speleologické společnosti. Pod jeho vedením probíhaly výzkumné práce starých důlních děl a historického podzemí v oblasti Kutné Hory. Mezi nejvýznamnější práce patří například průzkum stařin na dole Turkaňk, průzkum staré propadliny z roku 1969 na Kaňku, objev podzemních prostor v pokračování Muzejního dolu v kutné Hoře a v neposlední řadě dlouholetý průzkum důlního díla Bylanka IV v Kutné Hoře.

Jeho dlouholetá činnost ve výzkumu a v laboratorním prostředí spolu s praxí v práci s výbušninami, ho naučila preciznosti a vědeckému přístupu k problému. Svou praxí bezpečnostního technika přenesl i do činnosti kolektivu jeskyňářů. Podařilo se mu vytvořit tým lidí z různých koutů republiky, kteří se v pravidelných termínech scházeli v Kutné Hoře při průzkumných pracích. Byl to právě on, kdo dal podnět k založení pracovní skupiny Kutná Hora, z které později vznikl hornický spolek Barbora z.s. Nenásilným způsobem, aniž by někoho přesvědčoval, svým osobním příkladem naučil minimálně dvě generace jeskyňářů k činnosti v historických dolech vědeckým přístupem, za dodržování vysokých bezpečnostních standardů.

V době, kdy už mu zdraví zcela nesloužilo a nemohl se již dále účastnit všech akcí v podzemí, účastnil se jich alespoň na povrchu a vždy přispěl cennou radou.

I přes zdravotní problémy se stále zapojuje do diskuzí o problematice a budoucnosti Kutnohorského podzemí.

20. Český permon 2023

Kategorie

1. Hornický folklór

kdo a případně jaká činnost

Skok přes kůži, SPŠ-VOŠ Příbram a Cech PHH

PaedDr. Tomáš Hlaváč, ředitel školy a Emil Kuchař, perkmistr Cechu

Za udržování dlouholeté tradice Skoku přes kůži v Příbrami.

Skok přes kůži je starodávnou akademickou tradicí přijímání báňských studentů do hornického cechu. Zrod této aktivity sahá do německého Freibergu roku 1766. V českých zemích je tradice zapisována od roku 1852 u studentů příbramského učiliště (později Vysoká škola báňská v Příbrami) a později i u studentů Střední průmyslové školy hornicko-geologické v Příbrami. Současná SPŠ-VOŠ Příbram je pokračovatelkou této školy i v oblasti udržování hornických tradic. Přičiněním organizátorů sympozia Hornická Příbram ve vědě a technice, pracovníků Rudných dolů a Uranových dolů Příbram byl od roku 1981 tento Skok za aktivní účasti studentů SPŠ HG Příbram pravidelnou součástí společenského programu tohoto sympozia. Od roku 1993 je hlavním pořadatelem Cech příbramských horníků a hutníků společně se Sympoziem a SPŠ Příbram. Letošní rok tedy můžeme považovat za 30. reprízu Skoku za účasti Cechu PHH. Konec pořádání Sympozia v roce 2014 neznamenal konec této tradiční hornické slavnosti, neboť Cech PHH společně se Střední průmyslovou školou Příbram Skok pořádají dále, aby středoškolákům připomínali dávné studentské tradice na horních školách. Skoku se každý rok účastní na 40 mladých lidí a jako kmotři, organizátoři a hosté více než stovka hornických a hutnických kamarádů a příznivců hornických tradic. Mladým lidem – průmyslovákům – se tato tradice snaží připomínat hornickou sounáležitost a lásku k řemeslu.

2. Záchrana technických památek

Ing. Viktor Weis

Za rekonstrukci Grafitového dolu Český Krumlov

Ing. Viktor Weis z vlastních prostředků odkoupil pohledávku tehdejšího Grafitového dolu v Českém Krumlově, přesněji štolu na Městském Vrchu, čímž ji prakticky zachránil od úplné likvidace. Nutno připomenout, že právě zde se jako v jediném funkčním důlním provozu v České Republice, začalo v 90 letech minulého století s oficiálními prohlídkami pro širokou veřejnost. V té době zde začal své pracovní povinnosti plnit i již zmíněný Ing. Viktor Weis ve funkci bezpečnostního technika a nemalou měrou se podílel na vytvoření tehdejších přijatelných podmínek, ohledně zpřístupnění důlního provozu pro návštěvníckou veřejnost. V roce 2003 zde turistické prohlídky podzemí společně s těžbou grafitu skončily. Opuštěný důl se tak na několik let stal veřejnosti nedostupným a oblíbené prohlídky nebylo možné uskutečnit, což se neblaze projevilo na všem, co s tím souviselo.

V roce 2007, kdy se již reálně schylovalo k definitivní likvidaci grafitového dolu, převzal Ing. Viktor Weis toto důlní dílo a za pomoci přátel a kamarádů, začal s rekonstrukcí, obnovil turistické prohlídky podzemí a zároveň tak vrátil zpět do Českého Krumlova jedinečnou možnost svézt se 1 500 metrů v podzemí důlním vláčkem, dozvědět se něco o těžbě a zpracování grafitu a po kilometrové chůzi na denní světlo zjistit, že je člověk umazaný od grafitu. No řekněte sami, kde tohle zažijete!?

Ing. Viktor Weis tak dokázal, díky svému nakažlivému zapálení pro montanistiku, hornickou historii a tradici, získat mnoho příznivců, což se již mnohokrát projevilo v organizování mnoha zdařilých akcí, jako byl průvod se světlem sv. Barborky, Setkání Hornických měst a podobně.

Vytvořil tak dobrý základ pro udržení hornických tradic v Českém Krumlově..

3. Počin roku

a)

Město Odry

starosta Ing. Libor Helis

Za propagaci hornické činnosti na Odersku

Na Odersku se dolovalo již ve středověku. Samozřejmě nejdříve se hledala ložiska drahých kovů. Po ukončení rudného hornictví se začal těžit stavební kámen. Město Odry se věnuje všem aspektům hornictví. Vybudovalo naučnou stezku Stříbrný chodník, která provádí turisty hornickou krajinou na Pohořovském kopci. V roce 2003 Česká geologická služba ve vyjádření k územnímu plánu města Oder doporučila zpřístupnění důlních děl po těžbě břidlice na Veselském kopci. V roce 2015 převzalo město Odry práva a povinnosti k starým důlním dílům po těžbě břidlice na Veselském kopci a ve spolupráci s Lesy ČR vybudovalo naučnou stezku k bývalému Flascharovu dolu, historickému důlnímu dílu na těžbu štípané břidlice z přelomu 19. a 20. století. V roce 2016 zastupitelstvo města Oder schválilo převzetí práva a povinností k důlním dílům na Veselském kopci a převzalo jejich správu od Ministerstva životního prostředí. Tím začala náročná a dlouhá cesta k zajištění vstupu do štol, zmáhání závalu a zajišťování budoucí prohlídkové trasy. Všechny práce po všech stránkách zajišťovalo město Odry ve spolupráci se spolkem Krajina břidlice, z.s. V roce 2020 byla slavnostně otevřena a veřejnosti zpřístupněna prohlídková trasa v délce cca 400 m důlních chodeb a komor bývalého Flascharova dolu. Tato trasa ukazuje způsob dobývání štípané břidlice na přelomu 19. a 20. století. Těžba štípané břidlice ve Flascharově dole skončila po roce 1918, když se JUDr. Karl Flaschar odstěhoval do Rakouska. Po cca 100 letech zásluhou města Oder důl opět ožívá hornickou prací a následně hlasy návštěvníků. Otevřeno pro veřejnost je od května do října.

Město Odry svým uvědomělým přístupem velmi přispívá k propagaci hornické činnosti, která tak neodmyslitelně patří ke krajině Oderska.

b)

MUDr. Jarmila Überhuberová**Nová Dětská léčebna se speleoterapií v Ostrově u Macochy**

Za realizaci projektu nové Dětské léčebny se speleoterapií v Ostrově u Macochy, s dokončením stavby v roce 2022. Nová Dětská léčebna se speleoterapií zajistila rozšíření léčebného pracoviště Císařské jeskyně, která je provozována jako činnost prováděná hornickým způsobem. Na základě výše uvedeného MUDr. Jarmila Überhuberová absolvovala rekvalifikační studium na VŠB TUO katedra HGF, kde získala jako první lékařka v ČR odbornou způsobilost pro funkci závodního. Jedná se o příspěvek k péči o zdraví dětí spojený s ochranou krasových prostor a ojedinělý počín v České republice, že lékař garantuje odborné vedení léčby a současně splňuje požadavky na kvalifikaci a způsobilost při činnosti prováděné hornickým způsobem..

4. Celoživotní dílo

a)

Ing. Jiří Neruda, Ph.D. Severočeské doly a.s., Most,**Za celoživotní činnost v hornictví a podporu spolkové činnosti**

Ing. Jiří Neruda Ph.D. absolvoval Vysokou školu báňskou v Ostravě, Fakultu strojní a elektrotechnickou. Od r. 1981 působí na Dolech Nástup Tušimice (DNT). Během 42 leté praxe zastával celou řadu pozic, od směnového mechanika až po nejvyšší funkce - ředitele DNT a současného výrobního ředitele Severočeských dolů (SD). V roce 2012 mu byla udělena medaile G. Agricoly, v roce 2014 získal za mimořádný přínos k vyšší výkonnosti a bezpečnosti těžby i ocenění CEO Edwards skupiny ČEZ. Vedle velice úspěšné pracovní činnosti podporuje činnost Hornické společnosti podkrušnohorské oblasti a Spolku severočeských havířů, aktivně a pravidelně podporuje akce, kde se mladší generace horníků seznamují s hornickými tradicemi a zvyky. Účastní se všech tradičních hornických setkání (Skok přes kůži, Setkání hornických měst, pietních akcí), je členem správní rady Podkrušnohorského technického muzea V Kopistech, kde se podílí na záchraně technických památek. Velmi aktivně vypomáhá občanské společnosti Historické rudné doly Mědník na Měděnci v Krušných horách. Podporuje rozvoj a zachování tradičních důlních děl a štol, např. štoly Marie Pomocné na Měděnci, jež je součástí Hornického regionu Erzgebirge/Krušnohoří, zapsaného roku 2019 na Seznam světového dědictví UNESCO. V oboru hornictví je špičkovým a uznávaným specialistou.

b)

Ing. Stanislav Kuba, Stonava.**Za celoživotní činnost v hornictví a podporu spolkové činnosti**

Ing. Stanislav Kuba se vyučil zámečníkem pro Důl Československé armády. V letech 1973 až 1978 večerně vystudoval hornickou průmyslovku a následně v letech 1978 až 1983 dálkově Vysokou školu báňskou v Ostravě. Pracoval jako horník, revírník, bezpečnostní technik. Od 1. ledna 2005, tj. 18. rok, je předsedou Karvinské pobočky Klubu přátel hornického muzea Ostrava. Vždy se zajímal o historii, je autorem a spoluautorem mnoha publikací. Doubrava 2006 o Dole Doubrava a obci Doubrava, 2008 Hornické kolonie karvinského okresu, 2008 Již z věže zaznívá - historie Dolu ČSA, 2016 Dějinný vývoj a význam hornické Karviné, 2016 OKD 1990 až 2015, 2017 Stonava, 2022 100 let Dolu Doubrava, 2022 100 let sportovního rybářství na Karvinsku, 100 let spolku Krojovaných horníků ve Stonavě almanach, příspěvky o Stonavě do časopisu 5+2, Almanach pobočky KPHMO Karviná 15 let a další. Celý život propaguje hornictví a spolkovou činnost.

c)

Ing. Pavel David,**Za celoživotní dílo v hornických a hutnických spolcích**

Ing. Pavel David se narodil tři roky po ukončení druhé světové války v Ostravě, ve správní budově dolu Masaryk II (Důl Oskar), rodině báňského inženýra Roberta Davida. Od malička přicházel do styku s havíři a hutníky, což v něm zanechalo nesmazatelnou stopu pro další život. Rodina se odstěhovala do Příbrami a do rodného města se Pavel vrátil na svá vysokoškolská studia na VŠB. Po úspěšném absolutoriu nastoupil do Kovohutí Příbram, kde pracoval až do sametové revoluce, po které začal věnovat podnikání.

Během práce v Kovo stále více pronikal do hutnických tradic a i díky tomu byl přijat do Cechu Příbramských hutníků olovářů a po vzniku Cechu Příbramských horníků a hutníků se v druhé polovině 90. let stal i jeho členem, kterým je doposud.

Po celý svůj produktivní život patří mezi významné hybatele cechovní činnosti nejen v Příbrami, ale i ve sdružení Hornických a hutnických spolků ČR, patří ke skupině kamarádů, kteří stáli za vznikem tohoto sdružení a je od jeho vzniku výkonným tajemníkem a pravou rukou Perkmistra ať zesnulého Ing. Miroslava Šťastného tak i současného Ing. Václava Dorazila. Stejně intenzivně, jako pracuje pro spolky v ČR, věnuje se i časově náročné funkci viceprezidenta Sdružení evropských hornických a hutnických spolků – VEBH. V neposlední řadě s aktivitou mladíka vykonává funkci i ve svém „rodném“ Cechu příbramských hutníků olovářů a Cechu příbramských horníků a hutníků, zde ve funkci I. staršího cechu.

Po celou dobu je Pavel kamarádem, nezištným přítelem v těžkých chvílích a velkým zastáncem hornicko-hutnického řemesla, tradic s tím spojených. Nikdy nelituje vlastních prostředků k tomu, aby tyto tradice byly zviditelňovány a nadále udržovány. Patří m.j. mezi donátory vysokoškolského Skoku přes kůži, Slavnostního hornického večera v Příbrami, Hornického reprezentačního plesu tamtéž, Příbramského divadla Ant. Dvořáka, Prokopské pouti, atd. atd.

Ing. Pavel David oslaví v letošním roce své významné životní jubileum – 75 let.

5. Mimořádná cena pořadatele setkání**Ing. Lumír Plac, emeritní ředitel Hornického muzea na Landeku****Za spolupráci při budování Hornického muzea Landek Park**

Pan Lumír Plac byl dlouholetým ředitelem Hornického muzea na Landeku, nadšeným propagátorem hornických tradic a zvyků. Za dob jeho ředitelování došlo k obnově mnohých exponátů, rozšíření prohlídkových tras a celkovému zlepšení poskytovaných služeb. Svým přístupem dokázal zaujmout o generace mladší posluchače i kolegy a tím přispět k udržení zájmu o hornické řemeslo i do dnešních dnů.

21. Český permon 2024

Kategorie kdo a případně jaká činnost

1. Hornický folklór *Ing. Jaroslav Jiskra*

Za celoživotní literární činnost a popularizaci hornictví

Literární cena pro muže, který sice již získal Permona za celoživotní dílo v roce 2010, nicméně v roce 2019 měl na svém kontě již neuvěřitelných 47 odborných, naučných, historických i beletristických knih, mezi kterými nechybí ani respektované učebnice pro vysokou školu báňskou v Ostravě či čtyři díly humoristických Havranů. Do literární podoby tak přetavil léta práce na šachtách Sokolovské uhelné, své odborné znalosti, zájem o historii svého regionu a lásku k hornickým tradicím a hornickému kamarádství.

2. Záchrana technických památek

Spolek pro zachování hutě v Šindelové

Za záchranu hutě v Šindelové

V roce 1818 byla v obci Šindelová, na místě starých hamrů na zpracování železa vystavěna dřevouhelná vysoká železnorudná pec, která s různými přestávkami pro modernizaci fungovala až do června 1945. Většina výrobního zařízení byla demontována a areál začal chátrat. Již v květnu 1958 byl areál bývalé hutě zapsán na seznam kulturních památek, ale i přesto chátral dalších více než 50 let dále. V roce 2015 byl pod vedením ing. Jiřího Hrůzy založen Spolek za zachování hutě v Šindelové a zahájena postupná záchrana zdevastovaného objektu. Rekonstrukce byla dokončena a spolek se o objekt řádně stará i nadále. Vážíme si toho, že díky práci těchto nadšenců je dnes možno opět nahlédnout do útrob a historie této pece. V Šindelové stojí malá a trochu zapomenutá technická památka a my věříme, že Český permon, který dnes předáváme za záchranu této památky, bude tak trochu symbolickým oceněním všech těch drobných činů, které ale v součtu znamenají obrovský kus práce pro zachování hornických i jiných tradic. Vysoká pec v Šindelové je přístupná zdarma široké veřejnosti. Je častým cílem řady turistů z celé republiky a po telefonické domluvě je možná prohlídka i s výkladem.

3. Počin roku

Důl Jan Šverma

Mgr. Bohuslava Rajchlová a Ing. Zdeněk Adamec, Ph.D.

Za rekonstrukci objektů jámy Julie

V roce 2023 byla dokončena rozsáhlá rekonstrukce a restaurování objektů a veškerého strojního vybavení strojovny, šachetní budovy a ventilátorovny jámy Julie bývalého Dolu Jan Šverma v Žacléři.

V šachetní budově byl v jámovém stvolu navíc instalován výtah, který umožňuje prohlídku vozíkového oběhu v horním patře objektu a větracího kanálu 8 m pod úrovní terénu i osobám se ztíženým pohybem. Jedna těžní klec zůstala v jámovém stvolu zavěšena, druhá po vytvoření místa pro výtah byla umístěna vedle jámového stvolu, aby byla lépe umožněna její prohlídka.

Ve strojovně byl „oživen“ těžní stroj instalací trenažeru. Je zde umístěna i expozice vývoje svislé dopravy včetně modelů parního těžního stroje, který ve strojovně pracoval ve druhé polovině 19. století a model rumpálu, který byl na žacléřsku používán při svislé dopravě před zavedením strojní těžby. Součástí stavby bylo i doplnění požárního zabezpečení a kamerového systému, a vytvoření virtuální prohlídky, která je i umístěna na webu Hornického skanzenu Žacléř. Oba jmenovaní, jako zakladatelé a majitelé společnosti GEMEC-UNION a.s. od počátku své činnosti pečují o hornické památky a tradice v oblasti východních Čech.

4. Celoživotní dílo

a)

Ing. Josef Gavlas, Ostrava.

Za celoživotní činnost v hornictví a práci v Nadaci Landek

Ing. Josef Gavlas je dlouholetým ředitelem Nadace LANDEK Ostrava, přičemž svůj profesní život zasvětil hornictví, hornickým tradicím a rozvoji Nadace LANDEK. Prošel různými technickými funkcemi v OKR v době konjunktury - budování - rozvoje OKD. Stál u zrodu Nadace LANDEK Ostrava, která dlouhodobě významně podporuje aktivity hornických spolků a sdružení a rovněž stál u zrodu Hornického muzea v Ostravě, které je významným turistickým lákadlem na Ostravsku. Ve svém úctyhodném věku je stále velmi aktivní, společenský, propagující hornictví a hornické tradice a zejména nápomocný při realizaci těchto akcí. Hornickou obcí je velmi vážený a významnou měrou se zasadil o konání SHMO ČR v Ostravě v roce 2023.

b)

Ing. František Fraus, Most.

Za celoživotní činnost v hornictví a podporu spolkové činnosti

Ing. František Fraus, CSc. narozený 17. 4. 1946 je dlouholetým členem Hornické společnosti. Již před rokem 1989 se podílel na činnosti tzv. VTS – hornická společnost v podkrušnohorském prostoru. Po roce 1989 se zúčastnil transformace tehdejších spolkových hornických poboček VTS v podkrušnohorských hnědouhelných revírech na Hornickou společnost podkrušnohorské oblasti. Po roce 2000 převzal vedení této společnosti jako předseda. V roce 2005 inicioval a svolal jednání k vytvoření zastřešující organizace hornických a hutnických spolků ČR do Plané u Mariánských Lázní. Na tomto jednání se přítomní zástupci hornických spolků dohodli na vytvoření zastřešující organizace, dnes Sdružení hornických a hutnických spolků ČR. Organizoval pracovní cesty do hornických revírů po celé Evropě, od Estonska po Řecko nebo Španělsko. Těchto cest se zúčastnila řada hornických odborníků z různých hornických a hutnických spolků ČR. Navázal úzkou spolupráci se SIGT Polské republiky, odział Belchatów a Svazem německých důlních inženýrů, pobočka Lužický hnědouhelný revír a pobočka Středoněmecký hnědouhelný revír. Je nositelem medaile Georgia Agricoly Za zásluhy o české hornictví a Čestného odznaku Za zásluhy dla Górnictwa Ministerstwa Energii Polské republiky.

V současné době je stále členem výboru Hornické společnosti podkrušnohorské oblasti, kde pomáhá s organizací zahraničních pracovních cest, udržuje kontakty se zahraničními organizacemi a spolky. Nadále se účastní většiny hornických akcí.

c)

Václav Jirásek, Trutnov.

Za celoživotní popularizaci hornictví

Jako absolvent hornické průmyslovky v Úpici prošel různými hornickými profesemi. Ještě v činné službě zahájil velmi důkladnou montánní činnost, kterou prohloubil po nástupu do důchodu. Se svou manželkou Věrou velmi pečlivě probádává celou oblast jestřebohorského uhelného revíru a všechny své výzkumy pečlivě zaznamenává. Vedle zápisů zhotovuje mapy, plány i nákresy a sbírá zajímavé minerály. Kromě toho se zajímá i o praktickou stránku hornického života, a stará se o to, aby žádné ze zajímavých dokladů nezůstaly opomenuty. Většina exponátů, které takto získal (hlavně součásti hornické výstroje a výzbroje včetně náradí a kahanů), tvoří základ expozice hornického muzea ve Rtyni v Podkrkonoší, o jehož zřízení se zasloužil.

O svých výzkumech průběžně publikuje v regionálním tisku (v časopisech Rodným krajem, Jiskra, ve sbornících trutnovského a náchodského muzea a archivu, v městských zpravodajích, v příležitostných tiscích). Dosud vydal několik brožurek vlastním nákladem. Jako zapálený badatel pořádá veřejné vycházky, přednášky a besedy. Významně pomohl i při znovuootevření a vytvoření hornické expozice v muzeu v Žacléři. V muzeu v Trutnově byl spoluorganizátorem a velkou měrou přispěl i svými sbírkovými exponáty ke dvěma hornickým výstavám, na téma hornictví regionu severovýchodních Čech. Jeho práce přispěly a i nadále přispívají k zachování rychle zapomínaných skutečností vztahujících se k hornické činnosti v oblasti bývalých Východočeských uhelných dolů.

5. Mimořádná cena pořadatele setkání

Přemysl Kuklík, Jílové u Prahy

Za záchranu hornických a archeologických památek

Přemysl Kuklík jako předseda spolku Jámy o.s. upřel svoji vizi na zpřístupnění historického důlního díla Panny Marie Vítězné. Této vizi obětoval roky tvrdé práce a dřiny, bez nároku na jakýkoliv honorář. Spolek Jámy má sice několik členů, ale stojí a padá s osobou svého předsedy; bez nadsázky lze konstatovat, že více než 90% hornické práce v dole odvedl on. V dole zajišťuje stabilitu prostor pomocí různých druhů vzpěr, řeší odvod důlních vod, čistí důlní chodby. Nasazení Přemka Kuklíka nekončí jen zásluhami o zpřístupňování tohoto historického důlního díla, která má pro město Jílové mimořádný význam. Důležité jsou i jeho montanisticko-archeologické výzkumy v širším okolí Jílového, které se soustředí na záchranu hornických a archeologických památek z mnoha lokalit v Jílovém a jeho okolí. Renesanční přístup je dán jeho schopností rozpoznat a zachránit pro další generace nálezy vyrobené ze železa (hornická želízka, mlátky, motyky, kahany), ze dřeva (necičky na rudu, výdřeva, rumpály..) či z keramiky. Množství jeho nálezů, zejména ze štol Josef, Antonín Paduánský či z Radlických štol zdobí expozice a je uloženo v depositu Jílovského muzea.

22. Český permon 2025

Kategorie

1. Hornický folklór

kdo a případně jaká činnost

Hornická Smečka VŠB

Za udržování hornických tradic

doc. Ing. Pavel Zapletal, Ph.D. ("kantore") a další kamarádi – hudebníci, tvoří kapelu Hornická Smečka. Skoky přes kůži jsou starodávnou hornickou tradicí přijímání studentů VŠB do cechu hornického. A právě nedílnou součástí Skoků je hudební doprovod, který – co naše paměť sahá – tvoří kapela Hornická Smečka (harmonika, bicí, trubka, kytara, basa apod.) vedená slavným "kantorem". Tato Smečka hraje nejen na Skocích, ale účastní se i dalších kulturních akcí obce hornické (šachťáky, významná báňská výročí apod.). Hornická Smečka po desetiletí udržuje nejen hornické tradice a obyčeje, ale provádí i celospolečenskou osvětu ve vztahu k hornictví. Členové Smečky navíc svou činnost provádí ve svém volném čase a v úctě k hornictví a k hornickým tradicím..

2. Záchrana technických památek

Miloš Šimánek

Za citlivou opravu a rekonstrukci areálu bývalého dolu korunní princ Rudolf

V roce 1878 byla v Bohutíně zaražena Vysokopecká jáma, od roku 1881 s názvem šachta korunní princ Rudolf, od roku 1918 pak důl Bohutín II, později důl Štefánik a od roku 1950 důl 25. února. V 19. století byl jedním z největších dolů na Příbramsku. V roce 1949 byla stará nevyhovující těžní věž nahrazena novou železobetonovou věží. Jde v podstatě o dvoupatrovou strojovnu ve výšce 37,5 metru se třemi štíhlými a jedním mohutným dutým pilířem. Těžební práce dolu byly ukončeny v roce 1979, jáma byla definitivně zasypána v roce 1991. Pan Miloš Šimánek se rozhodl tuto technickou památku zachránit a provedl citlivou opravu a rekonstrukci areálu. Jedná se především o opravu těžní věže - zřízení rozhledny (2019), správní budovy - vybudování hornického penzionu se zahradou, šachetní budovy a ostatních provozních objektů. Těžní věž dolu 25. února tvořená betonovým monolitem je jedinou stavbou tohoto typu v Evropě. Železobetonová těžní věž s nově realizovanou vyhlídkou na střeše bývalé strojovny se stala zásluhou pana Šimánka trvalou památkou na období hornické slávy a zároveň důstojnou dominantou nejen obce, ale i celé okolní krajiny.

3. Počin roku

Hornický spolek Apollonia Nové Sedlo

předseda Jiří Papež

Za prezentaci hornických tradic v nově vybudovaném Hornickém muzeu

Od svého založení se Hornický spolek Apollonia zabývá připomínáním hornických tradic. Svou letitou činnost korunovali jeho aktivní členové v roce 2024 dobudováním a otevřením hornického muzea s přednáškovou síní. Díky SUAS získali vhodné prostory a tak mají možnost zvát k sobě školy i veřejnost a vyprávět zvláště dětem o hornickém povolání, jeho historii a tradicích a doprovázet to i originálními filmovými záběry o hornické práci a různých událostech. Součástí muzea je i památník horníkům, zemřelým při důlním neštěstí na dole Helena v roce 1905.

4. Celoživotní dílo

a)

Jaroslava Šťovíčková, Most.

Za celoživotní činnost v hornictví a podporu spolkové činnosti

Jaroslava Šťovíčková je členkou Hornické společnosti podkrušnohorské oblasti od počátku jejího formování a transformace do současné formy. Zabývala se jak prací v SD, tak činností v Hornické společnosti podkrušnohorské oblasti.

Každoročně zajišťovala u vedení SD prostředky pro účast kapely SD a její zařazení do programu Setkání HHMO ČR. Jako členka vedení HSPO organizovala odborné semináře, zejména na téma energetické politiky ČR. Pro pracovní cesty organizované pro členy i nečleny HSPO po celé Evropě zajišťovala dopravu a ubytování. Již několik let se rovněž zaměřuje na spolupráci se spolky z polského Turówa a Belchatówa.

b)

Roman Konopka, Horní Suchá.

Za celoživotní práci v hornictví a vedení spolku Klub důchodců Dolu František

Pan Roman Konopka pracoval na Dole František (Prezident Gottwald) na různých pozicích Např. jako směnmistr, dobrovolný záchranář. Před 18 léty byl zvolen za předsedu Klubu důchodců Dolu František. Za tuto dobu se mu povedlo za pomoci obce zrekonstruovat a zvětšit tak zvaný domeček, sídlo klubu na kapacitu cca 130 osob. Sesbírat a uvnitř umístit hornické artefakty, nářadí havířů, dýchací a sebezáchranné přístroje, hornické prapory, dřevořezby s hornickou tematikou a jiné. Pod jeho vedením pořádá klub každoročně řadu akcí pro své členy. Členové klubu se zúčastňují hornických akcí v regionu. í.

c)

Ing. Jiří Pöpperl, Ph.D., Sokolov

Za celoživotní práci v hornictví a podporu hornických tradic

Ing. Jiří Pöpperl, Ph.D., je jednou z nejvýraznějších osobností těžebního průmyslu a energetiky v ČR a zároveň také velkým patriotem, který vnímá společenskou odpovědnost největšího zaměstnavatele v regionu za jeho rozvoj a osud obyvatel Sokolovska a celého Karlovarského kraje. Vždy kladl důraz na podporu hornických spolků v regionu (SOLES, Apollonia, Sokolovský hornický spolek), jejichž činnost považuje za významnou a snaží se účastnit jejich akcí. Podílel a podíl se nejen na dlouhodobém úspěšném chodu společnosti Sokolovská uhelná a SUAS GROUP, ale také na nových projektech posledních let, jako je výstavba polygonu BMW na Podkrušnohorské výsypce. Vždy se zasazoval nejen o dobré jméno firmy, ale také kladl důraz na obnovu krajiny po těžbě, tedy na systematické rekultivace území a rovněž na modernizaci provozů, aby se výrazně snížila zátěž pro životní prostředí. Jeho aktivity ale svou šíří dlouhodobě přesahují hranice regionu. Je členem organizačního výboru Světových hornických kongresů (IOC WMC) a působí v týmu Uhelné komise, poradního orgánu vlády. V roce 2023 získal titul Osobnost města Sokolova, kde dlouhá léta pracoval v městském zastupitelstvu..

5. Mimořádná cena pořadatele setkání

Ing.Ivo Pěgřímek,Ph.D., Chomutov

Za celoživotní práci v hornictví a podporu hornických tradic

Ing.Ivo Pěgřímek,Ph.D., zasvětil svůj profesní život hornictví, kdy svou kariéru začínal jako THP na mnoha funkcích v Ostravsko-karvinských dolech. Později začal působit na báňském úřadě, přičemž profesně dosáhl až na funkci předsedy Českého báňského úřadu. Od roku 2015 působí jako generální ředitel Severočeských dolů, a.s. Za svou profesní kariéru vždy bojoval za české hornictví a hornické tradice, podporoval a podporuje nové báňské expozice (muzejnictví) a zejména podporuje hornické akce (finanční podpora akcí, konání Skoků, plesů, setkání horníků apod.). Sám se hornických akcí aktivně účastní a v obci hornické je velmi vysoce vážen za své schopnosti, dovednosti a altruismus se vztahem k hornictví a hornickým tradicím.

Český permon – mimořádné ceny do zahraničí

1. mimořádná cena Český permon 2008 do zahraničí udělena 27. 9. 2008:

Združenie baníckych spolkov a cechov Slovenska

za podporu a udržování hornických a hutnických tradic mezi hornickými spolky České a Slovenské republiky.

Do rukou předsedy Združenia baníckych spolkov a cechov Slovenska Ing. Jaroslava Malchárka předal cenu perkmistr Sdružení hornických a hutnických spolků České republiky, Ing. Miroslav Šťastný.

2. mimořádná cena Český permon 2016 do zahraničí udělena 11. 6. 2016:

Svaz německých hornických, hutnických a havířských spolků Bund Deutscher Bergmanns-, Hütten- und Knappenvereine

při příležitosti 50. výročí založení BDBHK a za inspiraci celoněmeckými hornickými dny pro zavedení tradice pořádání Setkání hornických měst a obcí ČR od roku 1997.

Do rukou předsedy Svazu německých hornických, hutnických a havířských spolků Kurta Wardengy předal cenu perkmistr Sdružení hornických a hutnických spolků České republiky, Ing. Miroslav Šťastný.

Příbram, 9. 6. 2025

Pavel David
SHHS ČR